

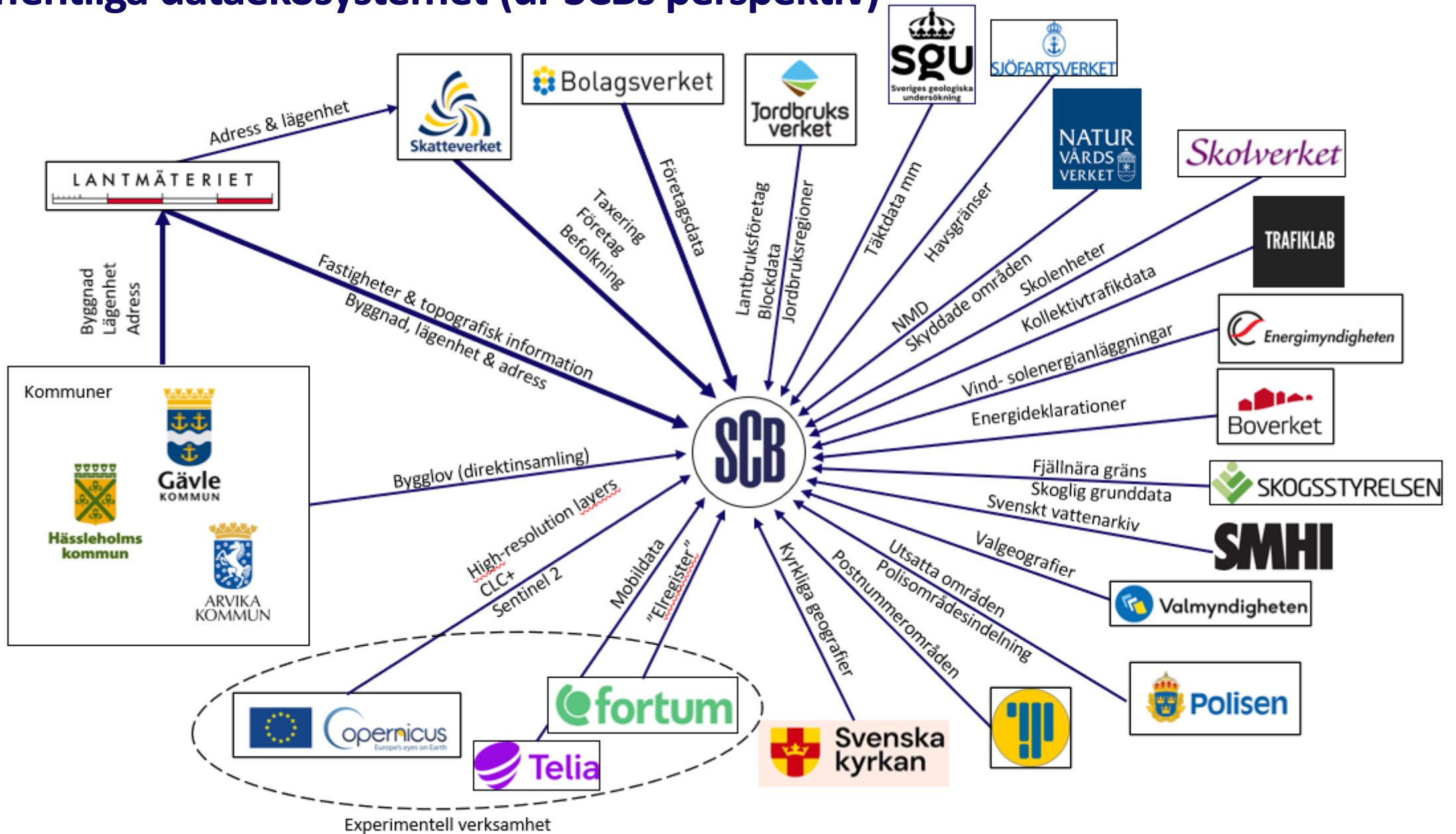
Användning av byggnadsinformation och geodata i praktiken – SCB, Lantmäteriet Geo SE och MCF berättar

Jerker Moström, SCB

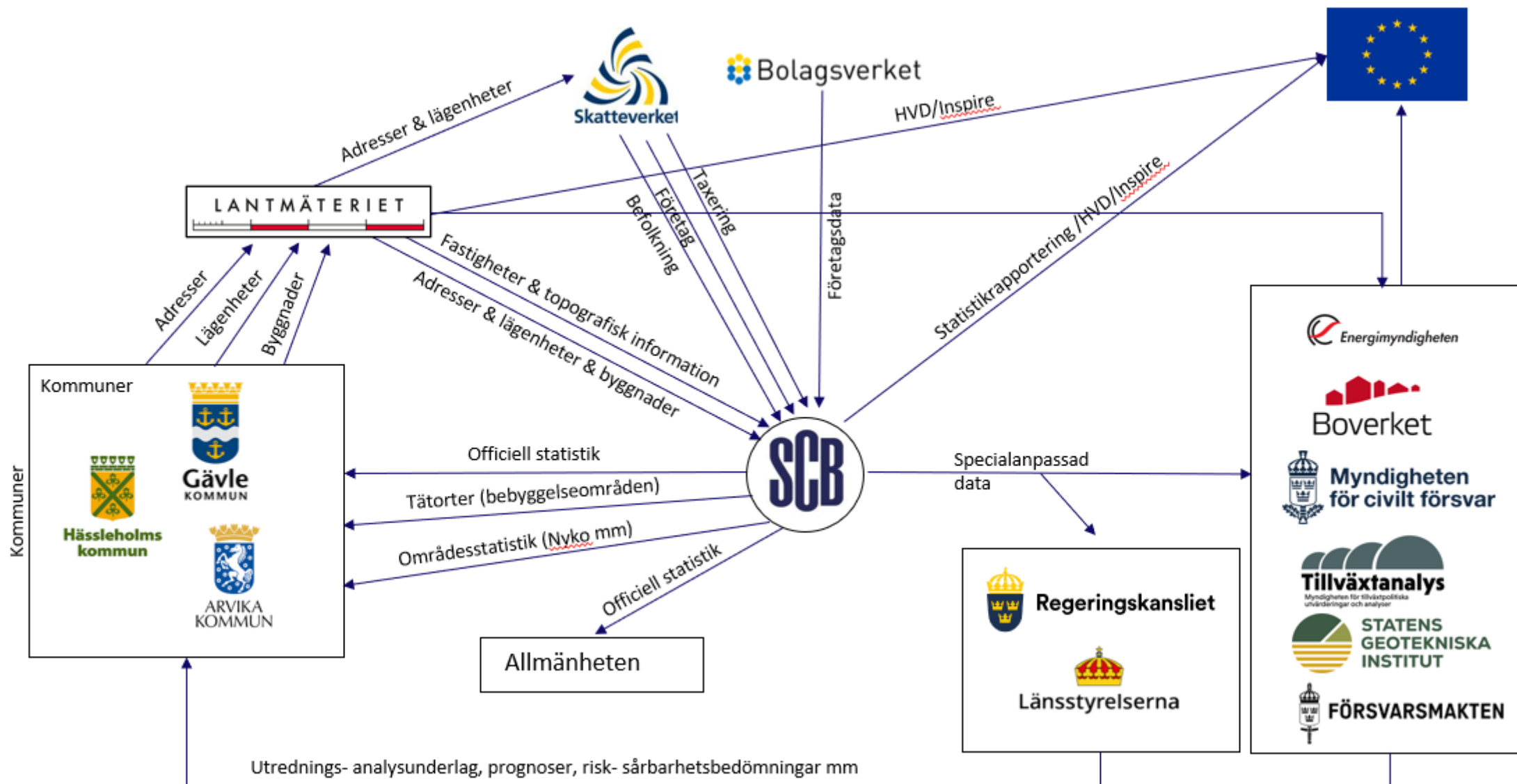
Linus Rispling, SCB

Det offentliga dataekosystemet (ur SCBs perspektiv)

Dataflöde kommuner > staten > kommuner (ur SCBs perspektiv)

BAL-informationen = ryggraden i dataekosystemet!

- **Fastighet, byggnad, adress och lägenhet**
  - Fundamentala byggstenar för att binda samman data och för att skapa nya informationsmängder
  - ”Referensobjekt” kring vilka andra informationsmängder kan/bör byggas för att uppnå interoperabilitet och undvika dubblering av information
  - En förutsättning är dock god aktualitet och kvalitet

Exempel på frågor om byggnadsinformation (1)

- Vad är **byggnadernas totala yta** per kommun och ändamål?
- Jag behöver detta för att avgöra **var det är lämpligt för mitt företag att investera i solpaneler på hustak**

Exempel på frågor om byggnadsinformation (2)

- Jag företräder en beredskapsmyndighet med ansvar för livsmedel, vård, dricksvatten och energiförsörjning inom civilt försvar
- Vi behöver information om **var sådana verksamheter finns**
- Idag finns ingen sådan **sammanhållen information av hög kvalitet**

Exempel på frågor om byggnadsinformation (3)

- Jag är **journalist** och vill veta **vilket byggår skolbyggnader på landsbygden har**

Exempel på frågor om byggnadsinformation (4)

- Jag företräder EU-kommissionen och vill veta **var alla sjukhus och vårdcentraler finns i Sverige**
- Vi ska tillhandahålla **öppna data** baserade på beräkningar för **befolkningens avstånd/restid till sjukvård**

Exempel på frågor om byggnadsinformation (5)

- Jag är **analytiker på en kommun** och vill veta **hur många byggnader av olika typ** som finns på DeSO-nivå

Kvalitetsproblemen

- Ajourhållning **varierar i olika delar av Sverige**
- Ajourhållning sker med **varierande frekvens** utan tydligt fastställt intervall
- **Definitioner och tillämpning** av dessa hos producenter varierar
- **Olika producenter tar fram liknande geodata**, ibland utan att något dataset är heltäckande

Innebär **brister i data och i vidare bearbetningar (statistik, beslutsunderlag, beredskap ...)**

Byggnadsinformation

- Kommuner och Lantmäteriet tillhandahåller heltäckande byggnadsregister* med **9,2 miljoner objekt****
- **Hundratusentals (eller mer) felaktiga eller ofullständiga byggnadsändamål** vid jämförelse med nya, detaljerade modellen som synkar med Ändamålskatalogen vid Boverket
  - Ofta äldre, ej ajourhållna uppgifter
  - Ofta bara ett ändamål angivet
- Även **byggår** saknas till stor del

*) Byggnadsdelen i fastighetsregistret

***) Antalet kan variera beroende på om "registerbyggnad" åsyftas eller inte

Variabeln "byggår" i byggnadsinformation i Sverige, Finland och Danmark

SWEDEN				
	Total	With a building year	Without a building year	Percentage missing
All type of buildings	9 037 552	2 760 218	6 277 334	69,5
Buildings for dwelling purpose ("bostadshus")	3 066 831	2 523 482	543 349	17,7
FINLAND				
	Total	With a building year	Without a building year	Percentage missing
All type of buildings	3 778 407	3 649 337	129 070	3,4
Buildings for dwelling purpose ("bostadshus")	1 416 355	1 398 439	17 916	1,3
DENMARK				
	Total	With a building year	Without a building year	Percentage missing
All type of buildings	4 945 640	4 820 671	124 969	2,5
Buildings for dwelling purpose ("bostadshus")	1 695 852	1 653 066	42 786	2,5

Typexempel på felaktiga ändamål i byggnadsinformation

	Återkommande felaktighet i data	Ska vara
Ofta anges bara ett ändamål idag	→ Bostad	Verksamhet (1), Bostad (2)
Ofta anges bara ett ändamål idag	→ Verksamhet	Samhällsfunktion (1), Verksamhet (2)
Stor mängd	→ Industri	Verksamhet
	Samhällsfunktion ospecificerad Samhällsfunktion ospecificerad Samhällsfunktion ospecificerad	Verksamhet Vårdcentral / sjukhus Kommunhus
	Skola	Sporthall
Stor mängd	→ { Komplementbyggnad Komplementbyggnad Komplementbyggnad	Verksamhet Industri Ekonomibyggnad

Exempel: *Bostad ospecificerad* och *Komplementbyggnad**

5.6.2 BOSTAD

Byggnad med som till övervägande del används för boende. Även fritidsboende ingår. Det finns olika typer av bostäder till exempel småhus och flerbostadshus.

5.6.7 KOMPLEMENTBYGGNAD

Byggnad som hör till andra byggnader med ändamål bostad, samhällsfunktion, verksamhet eller industri t.ex. uthus, garage, carport, cistern, lager, sjöbod eller friggebod. Även byggnader utan väggar ingår.

andamal1	Bostad;Ospecificerad
andamal2	NULL
andamal3	NULL
andamal4	NULL
andamal5	NULL

andamal1	Komplementbyggnad;
andamal2	NULL
andamal3	NULL
andamal4	NULL
andamal5	NULL

Bild: [Google Maps Street view](#).

*) Ändamålskodning: Byggnadsobjekt i Fastighetsregistrets byggnadsdel (Lantmäteriet) 2026-01-01. Karta: ©Lantmäteriet.

Exempel: Byggnader med ändamål *Samhällsfunktion – Kommunhus**

Ändamål *Samhällsfunktion – Kommunhus* enligt byggnadsinformationen, men inte använt sedan 1970 för detta ändamål

andamal1	Samhällsfunktion;Kommunhus
andamal2	NULL
andamal3	NULL
andamal4	NULL
andamal5	NULL

Bild: [Google Maps Street view.](#)

Ändamål *Samhällsfunktion – Kommunhus* enligt byggnadsinformationen, men inte använt för detta ändamål sedan länge

andamal1	Samhällsfunktion;Kommunhus
andamal2	NULL
andamal3	NULL
andamal4	NULL
andamal5	NULL

Bild: [Google Maps Street view.](#)

5.6.5 SAMHÄLLSFUNKTION

Byggnad med olika verksamheter och funktioner som är viktiga för att samhället ska fungera. Även verksamhet och funktioner som täcker andra behov i samhället ingår, t.ex. trafik och kommunikation, offentlig förvaltning, utbildning, kultur etc. Se Boverkets Ändamålskatalog.

5.6.5.9 Kommunhus

Byggnad för kommunens administrativa ledning, t.ex. kommunhus, stadshus, rådhus.

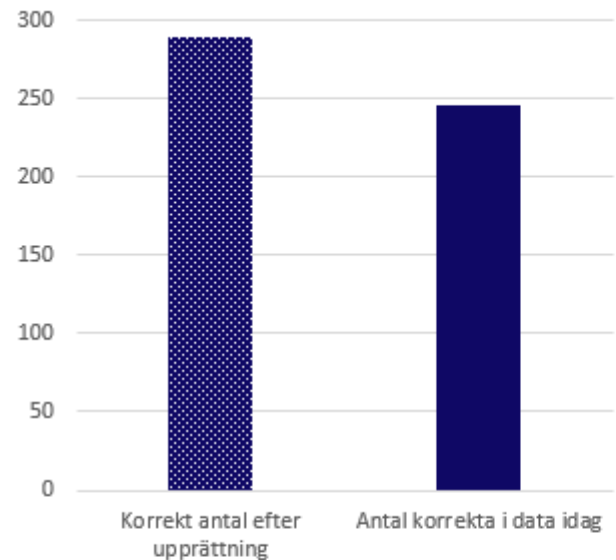
Ändamål *Samhällsfunktion – Kommunhus* enligt byggnadsinformationen, i verkligheten bygdegård

andamal1	Samhällsfunktion;Kommunhus
andamal2	NULL
andamal3	NULL
andamal4	NULL
andamal5	NULL

Bild: [Google Maps Street view.](#)

Byggnader med ändamål *Samhällsfunktion – Kommunhus*

} 46 byggnader borde ges ändamål *Samhällsfunktion – Kommunhus**

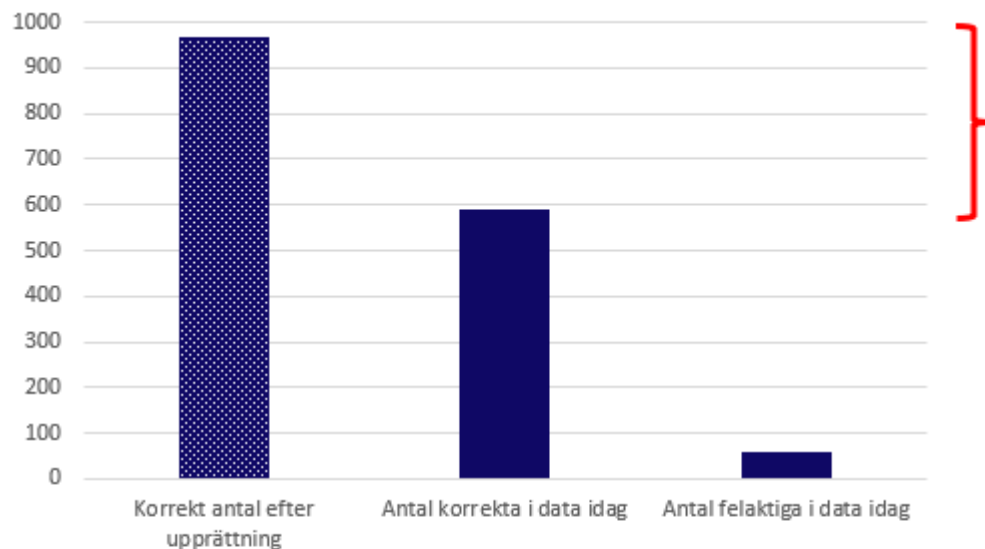
5.6.5 SAMHÄLLSFUNKTION

Byggnad med olika verksamheter och funktioner som är viktiga för att samhället ska fungera. Även verksamhet och funktioner som täcker andra behov i samhället ingår, t.ex. trafik och kommunikation, offentlig förvaltning, utbildning, kultur etc. Se Boverkets Ändamålskatalog.

5.6.5.9 Kommunhus

Byggnad för kommunens administrativa ledning, t.ex. kommunhus, stadshus, rådhus.

Byggnader med ändamål *Samhällsfunktion – Brandstation*

379 byggnader borde ges ändamål *Samhällsfunktion – Brandstation**

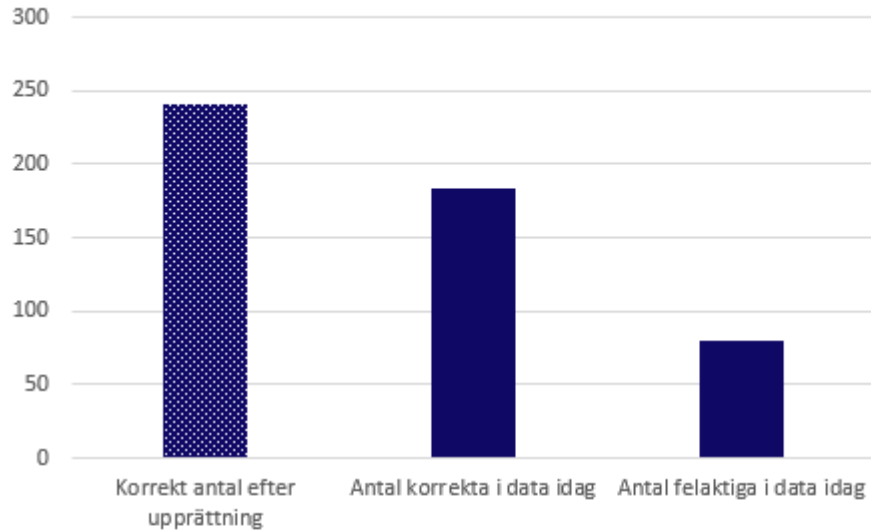
5.6.5 SAMHÄLLSFUNKTION

Byggnad med olika verksamheter och funktioner som är viktiga för att samhället ska fungera. Även verksamhet och funktioner som täcker andra behov i samhället ingår, t.ex. trafik och kommunikation, offentlig förvaltning, utbildning, kultur etc. Se Boverkets Ändamålskatalog.

5.6.5.2 Brandstation

Byggnad för räddningstjänsten, t.ex. brandstation

Byggnader med ändamål *Samhällsfunktion* – *Polisstation*

} 57 byggnader borde ges ändamål *Samhällsfunktion – Polisstation**

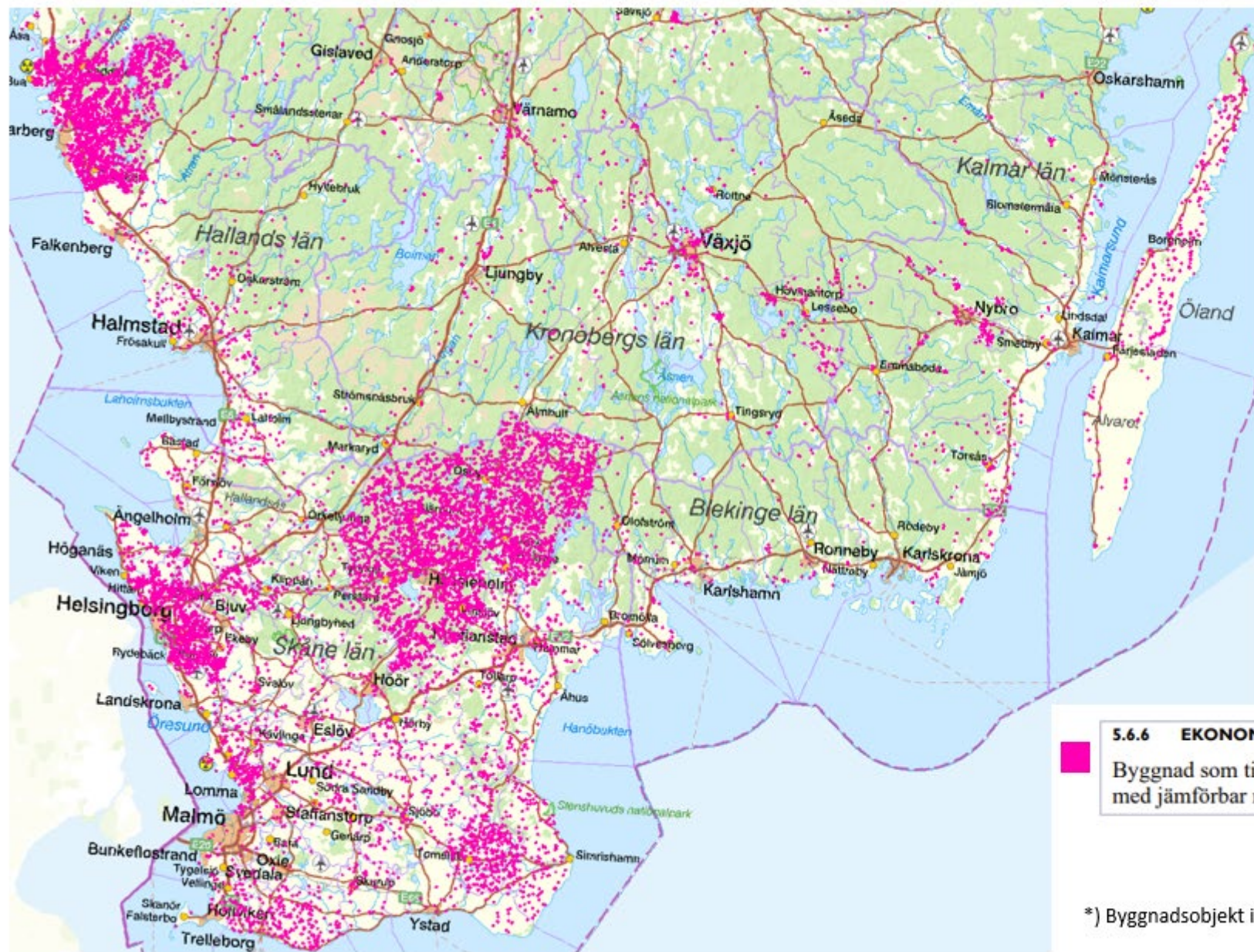
5.6.5 SAMHÄLLSFUNKTION

Byggnad med olika verksamheter och funktioner som är viktiga för att samhället ska fungera. Även verksamhet och funktioner som täcker andra behov i samhället ingår, t.ex. trafik och kommunikation, offentlig förvaltning, utbildning, kultur etc. Se Boverkets Ändamålskatalog.

5.6.5.13 Polisstation

Byggnad inrymmande central för polisverksamhet.

Ekonomibyggnader* i södra Sverige

Vad gör LM och SCB för att bidra med förbättringar?

- SCB har löpande kontakt med kommuner och diskuterar felaktigheter i byggnadsinformation eller adresser (oftast med snabb och engagerad respons från handläggare!)
- Listor med förslag på omkodning av byggnader (vissa tematiska byggnadstyper) har skickats ut via LINA
- SCB och Lantmäteriet undersöker hur vi med hjälp av både manuella och semi-automatiska metoder skulle kunna skala upp arbetet och med att hitta och föreslå bulkrättningar
  - Exempel 1: Ca en halv miljon byggnader skulle kunna klassas om från komplementbyggnad till ekonomibyggnad genom samkörning av andra kompletterande uppgifter i kombination med topografisk data
  - Exempel 2: "Skördning" av byggår från andra datakällor (tex energideklarationer) som påförs grunddata

Frågor till er att fundera på

- Är det positivt med rättnings- och ajourhållningsförslag från LM/SCB i kvalitetshöjande syfte?
- Har ni egna tankar om hur vi kan samarbeta kring kvalitetshöjande åtgärder?
- Vilka kvalitetsbrister ser ni som mest angelägna att ta itu med?

Användning av byggnadsinformation och geodata i praktiken – SCB, Lantmäteriet Geo SE och MCF berättar

jerker.mostrom@scb.se

linus.rispling@scb.se